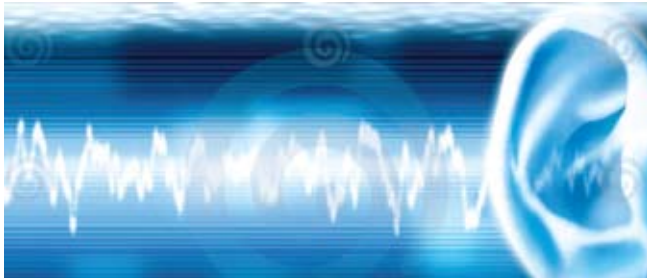

חשיפה לרעש מזיק במאפייה

בית הדין הארצי לעבודה הכיר בעובד כנפגע עבודה בשל פגיעה בשמיעה שנגרמה לו עקב חשיפה לרעש מזיק בעבודתו במאפייה

מאת עו"ד דליה ארנטל

תיאור עובדות המקרה

העובד הועסק במאפייה כ-16 שנים. בתחילת הדרך עבד כנהג משלוחים, ובשלוש השנים האחרונות עבר לעבוד באריזת פיתות בתוך המאפייה. בתקופת עבודתו כנהג, היה חשוף לרעש במשך שעה עד שתיים ביום בזמן הכנת הפיתות למשלוח. בשלוש השנים האחרונות העובד היה חשוף לרעש במשך כל שעות עבודתו, כ-10 שעות ביום, שישה ימים בשבוע, ולעיתים אף שבעה ימים בשבוע. לקראת סוף תקופת עבודתו, נשרפה המאפייה על כל תכולתה.

במאפייה נערכו מדידות רעש, על ידי המוסד לבטיחות ולגיהות, רק לאחר שהמקום שופץ בעקבות השריפה. רמת הרעש שנמצאה בעמדת עבודתו של העובד באריזה בשלוש השנים האחרונות היתה 79.3 דציבל. המודד העריך, כי לאור העובדה שבתקופה זו עבד העובד בממוצע כ-10 שעות ביום, הרי שעל פי חישוביו היה העובד חשוף לרעש משוקלל של 80.3 דציבל ל-8 שעות עבודה.

העובד הגיש תביעה למוסד לביטוח לאומי, ובה ביקש להכיר בו כנפגע עבודה, שכן לטענתו - כתוצאה מעבודתו הוא סובל מירידה בשמיעה, טנטון, זמזומים ורעשים באוזניים. המוסד לביטוח לאומי דחה את תביעתו. משכך, הגיש העובד תביעה לבית הדין האזורי לעבודה, ובה טען כי הליקוי בשמיעתו התפתח אצלו במהלך שנות עבודתו,

1 * תקציר פסק דין שניתן בתיק עב"ל 423/08 ביום 25.11.2009 בבית הדין הארצי לעבודה, מפי השופטת רונית רוזנפלד ובהסכמת השופט יגאל פליטמן, השופט שמואל צור, נציג העובדים מר יוסף קרא ונציג המעבידים מר דני בר-סלע.

הכותבת היא עוזרת משפטית בבית הדין הארצי לעבודה

שעבר. המומחה השיב, כי בהתחשב במיפלסי הרעש שנמדדו במאפייה, גם אם נתעלם מתאונת הדרכים, עדיין לא ניתן לקשור בין הנזק השמיעתי ממנו סובל העובד לחשיפתו לרעש בעבודתו.

בפסק הדין קבע בית הדין הארצי, כי לאור העובדה שמדידות הרעש נערכו במאפייה לראשונה רק לאחר השיפוץ שנערך בה בעקבות השריפה, אפשר שבדיקות אלה אינן משקפות נאמנה את רמות הרעש שהיו במקום במהלך תקופת עבודתו של העובד. לפיכך, יש לעובד קושי אובייקטיבי להוכיח את רמת הרעש שהיתה במאפייה בתקופת עבודתו בה. לכך יש להוסיף את קביעת המומחה כי עקומת השמיעה של העובד יכולה להתאים גם לליקוי שמיעה שהוא תוצאה של חשיפה לרעש, וכי העובד לא התלונן על ליקוי שמיעה לאחר תאונת הדרכים שעבר. העובד התלונן לראשונה על ליקוי השמיעה רק לאחר סיום עבודתו במאפייה.

לאור האמור קבע בית הדין, כי קשה לקבל את סברת המומחה לפיה צליפת השוט שנגרמה לעובד בתאונת הדרכים היא שגרמה לליקוי בשמיעתו. בחומר שבתיקו הרפואי של העובד אין תיעוד שיכול להצביע על מחלה שגרמה לליקוי השמיעה, או על חשיפה לרעש מזיק במקום אחר, לאור העובדה שהחל לעבוד במאפייה בהיותו בן 23 בלבד.

כל אלה מובילים למסקנה, כי בהיעדר כל ראיה לגורם אפשרי אחר לליקוי ממנו סובל העובד בשמיעתו, ובהיותו של ליקוי השמיעה ממנו סובל העובד אופייני לפגיעה שהיא תוצאה של רעש, הסביר ביותר הוא לקבוע כי הפגיעה נגרמה עקב החשיפה לרעש.

לאור האמור, הכיר בית הדין הארצי בליקוי השמיעה ממנו סובל העובד כפגיעה בעבודה. ■

בהתאם לתורת המיקרוטראומה (פגיעות זעירות חוזרות ונשנות), שעל פיה, בין היתר, הוכרו ליקויי שמיעה כפגיעות בעבודה טרם כניסתו לתוקף של סעיף 84א' לחוק הביטוח הלאומי ביום 1.4.2005.

ההליך בבית הדין האזורי פסק הדין

בית הדין האזורי מינה מומחה רפואי מטעמו, על מנת שישב על השאלה: האם יש קשר בין תנאי עבודתו של העובד במאפייה לבין הליקוי בשמיעתו. המומחה השיב כי העובד סובל מליקוי שמיעה עצבי קל בשתי אוזניו, בתדירויות הגבוהות בלבד, שיכול להתאים גם לחשיפה לרעש. עם זאת, לדעתו, לא ניתן לקבוע שהליקוי אכן נגרם כתוצאה מחשיפה לרעש בעבודתו. לדעתו, רמת הרעש שאליה נחשף העובד במאפייה, גם בשנות עבודתו האחרונות, אינה רמת רעש שיש בה כדי לגרום לנזק שמיעתי או להחמירו. רק חשיפה למיפלסי רעש של מעל 85 דציבל יכולה לגרום לליקוי שמיעה מחשיפה לרעש. המומחה שיער, כי ייתכן שליקוי השמיעה שממנו סובל העובד התפתח על דרך המיקרוטראומה במקום עבודה אחר, או כתוצאה מתאונת דרכים בה נחבל במנגנון של "צליפת שוט" ושתי תאונות עבודה קודמות שעבר העובד.

לאור קביעותיו של המומחה הרפואי, דחה בית הדין האזורי את תביעת העובד. העובד ערער על פסק דין זה לבית הדין הארצי לעבודה.

ההליך בבית הדין הארצי פסק הדין

בית הדין הארצי החליט להציג למומחה שאלת הבהרה על חוות דעתו, בה הופנתה תשומת ליבו לכך שהעובד לא התלונן על הליקוי בשמיעתו לאחר תאונת הדרכים